

Kázání: 185. O dělnících na vinici



Kázání



O dělnících na vinici

1. čtení: Izajáš 5, 1 - 7

1 Zaspívám svému milému píseň mého milého o jeho vinici: „Můj milý měl vinici na úrodném svahu.

2 Zkypřil ji, kameny z ní vybral a vysadil ušlechtilou révu. Uprostřed ní vystavěl věž i lis v ní vytesal a čekal, že vydá hrozny; ona však vydala odporná pláňata.

3 Teď tedy, obyvateli Jeruzaléma a muži judský, rozhodněte spor mezi mnou a mou vinicí.

4 Co se mělo pro mou vinici ještě udělat a já pro ni neudělal? Když jsem očekával, že vydá hrozny, jak to, že vydala odporná pláňata?

5 Nyní vás tedy poučím, co se svou vinicí udělám: Odstraním její ohrazení a přijde vniveč, pobořím její zídky a bude pošlapána.

6 Udělám z ní spoušť, nebude už prořezána ani okopána a vzejde bodláčí a křoví, mrakům zakážu zkrápět ji deštěm.“

7 Vinice Hospodina zástupů je dům izraelský a muži judští sadbou, z níž měl potěšení. Čekal právo, avšak hle, bezpráví, spravedlnost, a hle, jen úpění.

2. čtení: Matouš 20, 1 – 16

1 „Neboť s královstvím nebeským je to tak, jako když jeden hospodář hned ráno vyšel najmout dělníky na svou vinici.

2 Smluvil s dělníky denár na den a poslal je na vinici.

3 Když znovu vyšel o deváté hodině, viděl, jak jiní stojí nečinně na trhu,

4 a řekl jim: „Jděte i vy na mou vinici, a já vám dám, co bude spravedlivé.“

5 Oni šli. Vyšel opět kolem poledne i kolem třetí hodiny odpoledne a učinil právě tak.

6 Když vyšel kolem páté hodiny odpoledne, našel tam další, jak tam stojí, a řekl jim: „Co tu stojíte celý den nečinně?“

7 Odpovědí mu: „Nikdo nás nenajal.“ On jim řekne: „Jděte i vy na mou vinici.“

8 Když byl večer, řekl pán vinice svému správci: „Zavolej dělníky a vyplať jim mzdu, a to od posledních k prvním!“

9 Tak přišli ti, kteří pracovali od pěti odpoledne, a každý dostal denár.

10 Když přišli ti první, měli za to, že dostanou víc; ale i oni dostali po denáru.

11 Vzali ho a reptali proti hospodáři:

12, Tihle poslední dělali jedinou hodinu, a tys jim dal stejně jako nám, kteří jsme nesli tíhu dne a vedro!“

13 On však odpověděl jednomu z nich: „Příteli, nekřivdím ti! Nesmluvil jsi se mnou denár za den?“

14 Vezmi si, co ti patří, a jdi! Já chci tomu poslednímu dát jako tobě;

15 nemohu si se svým majetkem udělat, co chci? Nebo snad tvé oko závidí, že jsem dobrý?“

16 Tak budou poslední první a první poslední.“

Sestry a bratři, v poslední době se na veřejných platformách stále častěji zmiňuje nutnost změny systému. Jeden nový podcast Českého rozhlasu se dokonce nazývá Chyba systému.

Něco je ve vzduchu a nemalý počet odborníků z oblasti podnikání, ekonomiky nebo sociálních věd má za to, že jsme jako společnost vyčerpali svůj potenciál, že pokud nezměníme systém jako takový, půjde to s námi už jen s kopce. Přestáváme být konkurenceschopní a na paty nám šlapou země, které jsme dřív nechávali daleko za sebou.

Systém je, stručně řečeno, způsob, jak máme nastavené naše myšlení, jaké si stanovujeme priority a jaké přijímáme zákony. Znalci mají za to, že nám v leckterém směru ujíždí vlak.

Chybějí odborníci na kde co, získat je v zahraničí je ale kvůli přísným pravidlům prakticky nemožné. Chybějí dálnice, vysokorychlostní železnice a tisíce větrníků na výrobu elektřiny, stavební řízení jsou ale kvůli složitým zákonům neúměrně dlouhé a komplikované. Z uvedených důvodů se k nám nehrnou skoro žádní investoři, protože bez kvalifikovaných pracovníků, bez rychlého spojení a dostupné energie nejsme pro ně perspektivní.

A tak si tu stojíme na místě, pomalu zahníváme, a abychom se nenudili, vedeme žabomyší a kulturní války o nepodstatných věcech. Mezitím nám ujíždí onen zmíněný vlak.

Rozhodně teď, sestry a bratři, nebudu předstírat, že vím, jak z toho ven. Nevím, nejsem v dané oblasti doma. Jenom doufám, že o neblahé situaci vědí odpovědní politici a snaží se ji měnit k lepšímu.

Problém je, že politiků, kteří se orientují, jde jim o věc, a mají tah na branku, je vždycky jen omezený počet. Navíc inspirovat, přesvědčit druhé, ba dokonce změnit systém, na to každý nemá. Snad se přece jen někdo vbrzku objeví.

Proč o tom ale mluvím: Před dvěma tisíci lety byl systém v provincii Judea a okolí podobně zabetonovaný jako je dneska u nás v provinciích Bohemia, Moravia a Silesia. Způsob myšlení, priority i zákony byly zastaralé a bylo zřejmé, že když to takhle půjde dál, dojde dřív nebo později ke kolapsu.

Očekával se kolaps všech pořádků nebo spíše nepořádků. Kolaps všech zaběhlých způsobů uvažování a jednání, kolaps všeho bezpráví, nespravedlnosti a vydírání.

Bude to hrozná rána, tušili mnozí vizionáři a zbožní lidé, až tenhle svět založený na moci a násilí padne jako ona mohutná socha na hliněných nohou z knihy proroka Daniele.

Bude to velká úleva, až se vlády ujme ten, který bude pověřený přímo od Hospodina, Boha nebe a země, až bude do funkce uveden Syn člověka. Tehdy, po všech těch královstvích, co jich kdy bylo, ujme se na zemi vlády samo nebe, nastane království nebeské, lépe přeloženo království nebes.

Zákony, vyhlášky a nařízení, celý systém pozemské správy se převezme právě z nebes, kde je všechno, jak známo, dokonalé. Není třeba nic vymýšlet, stačí jen převzít to, co tam nahoře od věků na věky funguje.

Tohle všechno je učedníkům jasné. A když jim teď Ježíš sdělil, že až se sám v novém věku posadí na vladařský trůn, jmenuje je ministry, jsou z toho trochu dojatí, neboť – na rovinu – komu se z ničeho nic dostane takové pocty, že?

Pravda je, že kvůli Ježíšovi a očekávanému novému věku opustili své nejbližší i zaměstnání, takže si to přece jen nejspíš zaslouží, ale stejně, je to od Mistra hezké, že s nimi počítá!

Jaké zákony v království nebes platí, učedníci už vědí z Ježíšových projevů. Samozřejmě všichni znají Mojžíšův zákon, ale to je soubor předpisů určený právě jen pro ten starý věk, který už brzy zkolabuje.

(Apoštol Pavel o pár let později starozákonní legislativu přiléhavě přirovnává k dozorci nebo pěstounovi, který má na starosti, aby dítě zdárně přestalo všechny nástrahy dospívání. V novém systému už ale dozorce už nebude třeba.)

V nových poměrech se žije podle ústavního zákona, který formuloval Ježíš stručně jako dvojpříkazání lásky. Milovat Boha a bližního. Jinak řečeno nenechat se obalamutit všelijakými falešnými modlami, co je zrovna trendy uctívat, a nezapomenout na lidi v jejich nesnázích a trápení. Tak jednoduché to je.

Učedníci vstoupili do Ježíšovy partaje, protože je oslovil jeho program. Byli nadšení, jak mu jde o věc, jaký má tah na branku. Uměl je inspirovat a přesvědčit. Bylo zřejmé, že mu nejde o nic menšího, než změnit neudržitelný systém, založený na moci, lhostejnosti a nenávisti, na nebeský systém založený na rovnosti a ochotě ke vzájemné pomoci.

Království nebes se v Ježíšově přítomnosti stávalo skutečnou realitou. Nejinak je tomu s námi, kteří do Ježíšova nebeského hnutí vstoupili později. Spolu s učedníky věříme, že nové poměry už jsou neskutečně blízko, že tam, kde je Ježíš, mění se celý systém myšlení včetně pravidel.

Jde jen o to nový systém implementovat, jak se odborně říká, česky uskutečňovat. Není to jednoduché, co si budeme povídat. Stále platí staré zákony, na ty nové není společnost ještě zdaleka připravena, ale v tom spočívá ono dobrodružství víry – snažit se žít už nyní tak, jak se bude žít potom.

Učedníci jsou tak nějak spokojení, že se nacházejí na správné straně, podobně jako my si třeba lebedíme ve své církvi nebo své bublině. Najednou se ale Ježíš nadechne a začne svým učedníkům, budoucím váženým ministrům, vyprávět dnešní podobenství.

S tím nebeským královstvím, jehož pravidla se stanou brzy všeobecnou normou, je to podobně jako v příběhu o jednom majiteli vinice a nádenících, kteří mu pomáhali se sklizní hroznů.

První pracovníky najal hned ráno a dohodnul s nimi slušnou denní mzdu, jeden denár. Pro další se stavil na tržišti v devět, pak v poledne, ve tři. Pokaždé tam ještě našel další, kteří čekali, že si je někdo najme. S nimi se dohodnul, že jim dá, co bude fér. Dokonce i v pět hodin tam nějakí stáli. Nikdo si je za celý den nenajal, nikdo o ně nestál. Náš hospodář ovšem ano a tak ještě alespoň na hodinku přidali ruce k dílu.

Večer potom vzal svého účetního a ten zase kasu a jal se nádeníky vyplatit. Začalo se od těch posledních, a světe div se, dostali denár. Tak to je opravdu víc než férová výplata. Za hodinu práce stejně jako za celý den!

Dusno nastalo ve chvíli, kdy si výplatu brali ti, co pracovali od rána. Čekali, že ve srovnání s „brigádníky na poslední chvíli“ obdrží poměrně víc. Dostali ale „jen“ smluvený denár. Není divu, že začali protestovat: tíha dne a vedro a bolavá záda a mozoly a jenom denár – jako tamtěm!

Hospodář si ale stojí za svým rozhodnutím. Původní dohodu o výplatě denáru dodržel a se svým majetkem si jinak přece může dělat, co chce. Problém není v hospodáři, ale v závistivých očích těch nespokojených.

Ježíš dovyprávěl a učedníkům se v hlavách honí otázka, jak to vlastně myslel. Před chvílí jim sdělil, že budou ministry, ale teď se zdá, že dostali docela slušnou řádku. Asi to ten Petr přehnal, když se na začátku Ježíše zeptal, co z toho všeho odříkání budou jako učedníci mít...

Dostanete denár, ze kterého se dá s celou rodinou dobře vyžít celý příští den. Dostanete denár, stejně jako ti, které nabídka hospodáře zastihne na poslední chvíli, jako celníci a hříšníci, které by nikdo nikdy nenajal, jako všichni, kdo přijdou po vás. Denár na celý příští den.

A učedníkům začíná docházet, že onen denár v podobenství je metaforou nového věku. Ten, kdo

vstoupí do Ježíšova hnutí a dokáže si kvůli jeho programu také něco odříct, dostane denár, jinak řečeno, otevře se mu příležitost zažít nový systém budoucnosti. Ocitne se takříkajíc v království nebes, kde je všechno jinak, způsob myšlení, priority i zákony.

Nezáleží na tom, koho Bůh na tržišti tohoto světa k uskutečňování nebeského království najal a kdy. Žádné dotazníky, žádné povinné životopisy, žádné nezbytné reference.

Jde jen o to jít a alespoň po zbytek dne, kdy svět ještě jede postaru, žít a pracovat po novu.

A tenhle denár, to není vůbec málo. Stačí k dobrému životu do aleluja, na celou věčnost.

PeČ

SPCH 24. 9. 2023

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté - Síť víry](#)